

คำถามพร้อมธงคำตอบวิชากฎหมาย

วิธีพิจารณาความอาญา ๙

การสอบความรู้ชั้นเนติบัณฑิต

สมัยที่ ๕๖ ปีการศึกษา ๒๕๔๖

ข้อ ๑. คำถาม (ก) ผู้เสียหายก็ดี พนักงานอัยการก็ดี หากประสงค์ที่จะเข้าเป็นโจทก์ร่วมกันจะต้องดำเนินการอย่างไรและเมื่อได้เข้าเป็นโจทก์ร่วมกันแล้ว แต่ละฝ่ายจะมีสิทธิและหน้าที่ต่อกันอย่างไร

(ข) นายดวงเป็นโจทก์ฟ้องนายเต็ดเป็นจำเลยข้อหาฆ่านางเดือนภริยาของนายดวงโดยเจตนาต่อมาพนักงานอัยการยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับนายดวง ศาลอนุญาตแล้ว ในระหว่างพิจารณาคดีปรากฏว่านายดวงและพนักงานอัยการมีความเห็นขัดแย้งกันในการที่จะนำพยานเข้าสืบ ทั้งนายดวงและพนักงานอัยการต่างยื่นคำร้องต่อศาลขอให้สั่งห้ามอีกฝ่ายหนึ่งนำพยานบางคนเข้าสืบเพราะเห็นว่า จะทำให้คดีของตนเสียหาย

ให้วินิจฉัยว่า นายดวงและพนักงานอัยการจะมีอำนาจดำเนินการได้เพียงใด

ธงคำตอบ (ก) กรณีผู้เสียหายประสงค์ที่จะเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับพนักงานอัยการ ไม่ว่าจะเป็คดีความผิดต่อส่วนตัวหรือมิใช่ความผิดต่อส่วนตัว ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในระยะใดระหว่างพิจารณา ก่อนศาลชั้นต้นพิพากษาคดีนั้นก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๐

กรณีพนักงานอัยการประสงค์ที่จะเข้าเป็นโจทก์ร่วมกับผู้เสียหายนั้น กฎหมายกำหนดให้สิทธิแก่พนักงานอัยการเฉพาะคดีที่มีใช้ความผิดต่อส่วนตัวเท่านั้น และพนักงานอัยการจะยื่นคำร้องขอเข้าร่วมเป็นโจทก์ในระยะใดก่อนคดีเสร็จเด็ดขาด ก็ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๑

สำหรับสิทธิและหน้าที่ของแต่ละฝ่ายที่มีต่อกันนั้น ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๒ กำหนดว่า ถ้าพนักงานอัยการเห็นว่าผู้เสียหายจะกระทำให้คดีของตนเสียหายโดยกระทำหรือละเว้นการกระทำใดๆ ในกระบวนการพิจารณา พนักงานอัยการมีอำนาจร้องต่อศาลให้สั่งผู้เสียหายกระทำหรือละเว้นกระทำการนั้น ๆ ได้

(ข) กรณีตามปัญหา พนักงานอัยการมีอำนาจยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งห้ามนายดวงนำพยานบางคนที่จะทำให้คดีของตนเสียหาย มีให้นำเข้าสืบได้ แต่นายดวงไม่มีอำนาจดำเนินการเช่นนั้น เพราะกฎหมายให้อำนาจเฉพาะพนักงานอัยการดำเนินการได้ฝ่ายเดียว เนื่องจากพนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องคดีอาญาในนามของแผ่นดิน

ข้อ ๒. คำถาม พนักงานอัยการเป็นโจทก์ฟ้องนายชวดจำเลยฐานลักรถจักรยาน ๑ คัน ราคา ๒,๐๐๐ บาท ของนายฉลุ กรรมหนึ่ง และฐานยกยอกเครื่องรับวิทยุ ๑ เครื่อง ราคา ๑,๐๐๐ บาท ของนายฉลุ อีกกรรมหนึ่ง โดยขอให้นายชวดคืน หรือใช้ราคารถจักรยานและเครื่องรับวิทยุดังกล่าวให้แก่ นายฉลุ ผู้เสียหายด้วยศาลพิจารณาแล้วพิพากษายกฟ้องฐานลักทรัพย์เพราะ นายชวดขาดเจตนาทุจริต และยกฟ้องฐานยกยอกเพราะคดีขาดอายุความร้องทุกข์แล้ว

ให้วินิจฉัยว่า ศาลจะสั่งให้นายชวดคืนหรือใช้ราคารถจักรยาน และเครื่องรับวิทยุดังกล่าวให้แก่ นายฉลุ ได้หรือไม่

ธงคำตอบ คดีนี้เป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญาในความผิดฐานลักทรัพย์ พนักงานอัยการโจทก์มีอำนาจขอให้นายชวดจำเลยคืนหรือใช้ราคารถจักรยานให้แก่ นายฉลุ ผู้เสียหายได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ แม้ศาลจะพิพากษายกฟ้องคดีส่วนอาญาเพราะนายชวดขาดเจตนาทุจริต แต่เมื่อคำขอส่วนแพ่งเป็นคำขอที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาที่พนักงานอัยการโจทก์ฟ้อง อำนาจของพนักงานอัยการที่จะว่ากล่าวเกี่ยวกับคำขอส่วนแพ่งยังคงมีต่อไป ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๗ วรรคแรก

บัญญัติว่า คำพิพากษาคดีส่วนแบ่งต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย อันว่าด้วยความรับผิดชอบของบุคคลในทางแบ่ง โดยไม่ต้องคำนึงถึงว่าจำเลยต้อง คำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดหรือไม่ ดังนั้น หากคำพิพากษาคดีส่วนอาญา ศาลพึงข้อเท็จจริงว่า รถจักรยานเป็นของนายฉลุ นายฉลุย่อมมีสิทธิติดตามเอา คืนทรัพย์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๓๖ ศาลจึงมี อำนาจสั่งให้นายชวดคืนหรือใช้ราคาารถจักรยานที่นายชวดเอาไป ให้แก่นายฉลุ ผู้เสียหายได้ (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๓๙/๒๕๑๖)

ส่วนในความผิดฐานยักยอก แม้พนักงานอัยการจะมีอำนาจขอให้คืน หรือใช้ราคาทรัพย์สินแก่ผู้เสียหายได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๔๓ แต่คดีนี้ศาลพิพากษายกฟ้องโจทก์ เพราะคดีขาดอายุความ ร้องทุกข์ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปแล้ว ตามมาตรา ๓๙ (๖) ซึ่งทำให้ พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง คดีส่วนอาญา พนักงานอัยการโจทก์จึงไม่มี อำนาจเรียกทรัพย์สินที่ถูกยักยอกไปหรือให้ใช้ราคาแทนผู้เสียหาย ตามมาตรา ๔๓ คำขอส่วนแบ่งที่ให้จำเลยคืนหรือใช้ราคาทรัพย์สินก็ย่อมตกไปด้วย ศาลจึง ไม่มีอำนาจสั่งให้นายชวดคืนหรือใช้ราคาเครื่องรับวิทยุแก่นายฉลุผู้เสียหาย (คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๖๘/๒๕๓๖)

ข้อ ๓. คำถาม นายคดยักยอกเงินของนายชื้อไปจำนวน ๕๐๐,๐๐๐ บาท นายชื้อได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีแก่นายคดไว้แล้ว ต่อมานายชื้อฟ้องนายคดเป็นคดีอาญาในความผิดฐานยักยอกเงินจำนวนดังกล่าว ศาลชั้นต้นได้สำนวนมูลฟ้องแล้ว มีคำสั่งว่าคดีมีมูลให้ประทับฟ้องไว้พิจารณา หาก มีกรณีดังต่อไปนี้

(ก) นายชื้อได้ฟ้องนายคดต่อศาลเป็นคดีแพ่งขอให้บังคับนายคดคืนเงิน ที่ยักยอกไปแล้วต่อมาได้ทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยนายคดยอม คืนเงินทั้งหมดด้วยการผ่อนชำระเป็นงวด หากผิดนัดงวดใดให้บังคับคดีได้ทันที และนายชื้อไม่ตั้งใจเรียกร้องเงินอื่นใดจากนายคดอีกหรือ

(ข) นายชื้อได้ถอนคำร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน เพราะเหตุให้นำคดี อาญาไปฟ้องเองแล้ว

ให้วินิจฉัยว่า กรณีตาม (ก) และ (ข) จะมีผลให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของนายชื้อระงับไปหรือไม่

ธงคำตอบ (ก) นายชื้อฟ้องต่อศาลให้บังคับนายคดคืนเงินที่ได้ยักยอกไปแก้ตนนั้นเป็นการใช้สิทธิเรียกร้องในทางแพ่ง เมื่อนายชื้อและนายคดทำสัญญาประนีประนอมยอมความกัน โดยนายคดยอมชำระเงินคืนแก่นายชื้อด้วยการผ่อนชำระเป็นงวด หากผิดนัดงวดใดให้บังคับคดีได้ทันที และนายชื้อไม่ตั้งใจเรียกร้องเงินอื่นใดจากนายคด เช่นนี้ ย่อมเป็นสัญญาประนีประนอมยอมความในทางแพ่ง เมื่อไม่มีข้อตกลงว่านายชื้อไม่ตั้งใจดำเนินคดีในทางอาญาแก่นายคด จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการยอมความกันในคดีความผิดต่อส่วนตัว อันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของนายชื้อระงับไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๕๐๖/๒๕๔๓)

(ข) นายชื้อได้ถอนคำร้องทุกข์เพราะเหตุที่ได้นำคดีอาญาไปฟ้องนายคดเองแล้ว และศาลได้รับฟ้องไว้ก่อนที่นายชื้อจะถอนคำร้องทุกข์เช่นนี้ กรณีจึงมิใช่การถอนคำร้องทุกข์โดยเจตนาที่จะไม่เอาความผิดแก่นายคดต่อไป จึงถือไม่ได้ว่าเป็นการถอนคำร้องทุกข์ในคดีความผิดต่อส่วนตัว อันจะทำให้สิทธินำคดีอาญามาฟ้องของนายชื้อระงับไป ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๓๙ (๒) เช่นกัน (เทียบคำพิพากษาฎีกาที่ ๙๙๔/๒๕๔๓)

ข้อ ๔. คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยฐานยักยอก ศาลชั้นต้นได้สำนวนมูลฟ้องนัดแรกทนายโจทก์นำพยานมาเบิกความ ๓ ปาก แล้วทนายโจทก์แถลงว่าโจทก์ยังเหลือพยานอีก ๑ ปาก คือนายขาวขอเลื่อนไปสืบพยานปากดังกล่าวในนัดหน้า หากนัดหน้าโจทก์ไม่สามารถติดตามนายขาวมาเบิกความได้ ก็ให้ถือว่าโจทก์ไม่ตั้งใจสืบพยานปากนี้ต่อไป ศาลชั้นต้นอนุญาตครั้นถึงวันนัดสืบพยานนัดต่อมา ฝ่ายโจทก์ไม่มีผู้ใดมาศาล ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ว่าคำสั่งให้ยกฟ้องของศาลชั้นต้นไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะโจทก์ไม่ตั้งใจสืบพยานที่เหลือแล้ว ศาลจะยกฟ้องไม่ได้ นอกจากนี้การที่โจทก์ไม่มาศาล ศาลก็ต้องวินิจฉัยพยานโจทก์ที่สืบไปแล้วว่าคดีมีมูลหรือไม่

ให้วินิจฉัยว่า ข้ออ้างตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองประการรับฟังได้หรือไม่ เพียงใด

ธงคำตอบ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง ถ้าโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัด ให้ศาลยกฟ้องเสีย แม้วันนัดสืบพยานโจทก์ตามปัญหาจะมีใช้วันนัดสืบพยานโจทก์นัดแรก โดยได้มีการสืบพยานโจทก์ไปแล้ว ๓ ปาก ก็ตาม โจทก์ก็ยังคงมีหน้าที่ที่จะต้องนำพยานที่เหลือเข้าสืบตามกำหนดนัด หากไม่ตั้งใจสืบพยานอีกก็ต้องแถลงให้ศาลทราบเพื่อจะได้ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป การที่ทนายโจทก์แถลงไว้ในนัดก่อนว่า หากนัดหน้าไม่สามารถติดตามตัวนายขาวมาเบิกความได้ ก็ให้ถือว่าโจทก์ไม่ตั้งใจสืบพยานปากนี้ต่อไปนั้น หาได้มีความหมายถึงกรณีที่โจทก์ไม่ต้องมาศาลด้วยไม่ เมื่อโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัด ศาลชอบที่จะยกฟ้องเสียได้ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๕๕๖๔/๒๕๓๔)

ส่วนข้ออ้างของโจทก์ที่ว่า เมื่อโจทก์ไม่มาศาล ศาลต้องวินิจฉัยพยานโจทก์ที่สืบไปแล้วว่าคดีมีมูลหรือไม่นั้น การที่ศาลจะพิจารณาว่าพยานหลักฐานที่โจทก์สืบไปแล้วในการไต่สวนมูลฟ้องจะพอฟังว่าคดีมีมูลหรือไม่ ต้องเป็นกรณีที่ โจทก์มาศาลตามกำหนดนัดแล้วไม่ตั้งใจนำพยานเข้าไต่สวนต่อไป แต่เมื่อโจทก์ไม่มาศาลตามกำหนดนัดตามมาตรา ๑๖๖ วรรคหนึ่ง ศาลก็ไม่ต้องวินิจฉัยพยานโจทก์ที่สืบไปแล้วในนัดก่อนว่าคดีมีมูลหรือไม่ (คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๒๑๔/๒๕๓๘)

ดังนั้น ข้ออ้างตามอุทธรณ์ของโจทก์ทั้งสองประการจึงรับฟังไม่ได้

ข้อ ๕. คำถาม โจทก์ฟ้องขอให้ลงโทษนายแดงและนายดำฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสและฐานร่วมกันลักทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗, ๓๓๕, ๘๓ ศาลชั้นต้นพิจารณาแล้วพิพากษาว่า นายแดงและนายดำมีความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕, ๘๓ จำคุกคนละ ๖ เดือน กระทั่งหนึ่ง และนายแดงมีความผิดฐานลักทรัพย์ตาม

ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๔ จำคุก ๖ เดือน อีกกระทงหนึ่ง แต่ให้ยกฟ้องนายดำในความผิดฐานร่วมกับนายแดงลักทรัพย์ โจทก์อุทธรณ์แต่ฝ่ายเดียวขอให้ลงโทษนายแดงและนายดำฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗, ๘๓ และลงโทษนายดำฐานร่วมกับนายแดงลักทรัพย์ หากศาลอุทธรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

(ก) การกระทำของนายแดงและนายดำเป็นความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕, ๘๓ แต่ศาลชั้นต้นลงโทษเบาเกินไป ศาลอุทธรณ์จะพิพากษาลงโทษจำคุกนายแดงและนายดำในความผิดฐานนี้คนละ ๑ ปี ได้หรือไม่

(ข) พยานหลักฐานโจทก์ฟังไม่ได้ว่า นายแดงและนายดำกระทำความผิดฐานร่วมกับลักทรัพย์ ศาลอุทธรณ์จะพิพากษายกฟ้องนายแดงในความผิดฐานลักทรัพย์ได้หรือไม่

ธงคำตอบ (ก) ในคดีอาญาห้ามมิให้ศาลอุทธรณ์พิพากษาเพิ่มเติมโทษจำเลย เว้นแต่โจทก์จะได้อุทธรณ์ในทำนองนั้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๒ การที่โจทก์อุทธรณ์ขอให้ลงโทษนายแดงและนายดำฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัสตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๗, ๘๓ ถือว่าโจทก์ได้อุทธรณ์ในทำนองขอให้ลงโทษจำเลยให้หนักขึ้นแล้ว แม้ศาลอุทธรณ์เห็นว่านายแดงและนายดำมีความผิดฐานร่วมกันทำร้ายร่างกายผู้อื่นเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕, ๘๓ แต่ศาลชั้นต้นลงโทษจำคุกเบาเกินไป ศาลอุทธรณ์ก็มีอำนาจพิพากษาเพิ่มเติม โทษนายแดงและนายดำเป็นจำคุกคนละ ๑ ปี ได้ตามมาตรา ๒๑๒ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๗๗/๒๕๑๐ ประชุมใหญ่)

(ข) ในความผิดฐานลักทรัพย์ แม้โจทก์อุทธรณ์ฝ่ายเดียวเฉพาะนายดำจำเลยคนที่ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง โดยไม่มีจำเลยคนใดอุทธรณ์ก็ตาม แต่เหตุที่ศาลอุทธรณ์ยกฟ้อง เพราะเห็นว่าพยานหลักฐานโจทก์ฟังไม่ได้ว่านายแดง

และนายดำกระทำความผิดฐานร่วมกันลักทรัพย์นั้น เป็นเหตุที่อยู่ในส่วนลักษณะคดี ศาลอุทธรณ์ย่อมมีอำนาจพิพากษายกฟ้องตลอดไปถึงนายแดงจำเลยที่มีได้ อุทธรณ์คัดค้าน คำพิพากษาศาลชั้นต้นได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๑๓ ไม่ว่าคู่ความฝ่ายใดจะอุทธรณ์ก็ไม่สำคัญ (คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๓๗๐/๒๕๐๓ ประชุมใหญ่)

ข้อ ๖. คำถาม เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๗ นายเสียงร้องทุกข์ต่อร้อยตำรวจโทแสงว่า นายสีลักแจกันลายครามของนายเสียงไป ร้อยตำรวจโทแสงรับคำร้องทุกข์และทำการสอบสวน นายสีทราบว่ามีผู้กล่าวหาตน จึงเข้าพบร้อยตำรวจโทแสงเพื่อต่อสู้คดี ร้อยตำรวจโทแสงแจ้งข้อหาลักทรัพย์และสอบสวนนายสี นายสีให้การปฏิเสธ ร้อยตำรวจโทแสงจึงให้นายสีทำประกันและวางหลักประกัน แต่นายสีไม่มีหลักประกัน ร้อยตำรวจโทแสงจึงควบคุมตัวนายสีไว้ นางสร้อยภริยานายสีมาปรึกษาท่านว่าการควบคุมตัวนายสีชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ และควรจะทำอย่างไร ให้ท่านแนะนำนางสร้อย

ธงคำตอบ ขณะที่นายเสียงร้องทุกข์ในคดีนี้ มาตรา ๒๓๗ วรรคหนึ่งของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีผลใช้บังคับแล้ว การจับหรือควบคุมบุคคลจะกระทำมิได้ เว้นแต่มีคำสั่งศาลหรือหมายศาล หรือเป็นความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นตามที่กฎหมายบัญญัติ และบทบัญญัติของกฎหมายใดที่ขัดกับรัฐธรรมนูญมาตรานี้ย่อมไม่บังคับมิได้

ร้อยตำรวจโทแสงไม่มีอำนาจจับนายสีเพราะไม่มีหมายศาล และมีใช้การกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นเป็นอย่างอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ถึงแม้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๖ จะบัญญัติให้อำนาจพนักงานสอบสวนจับและควบคุมผู้ต้องหาหรือบุคคลใดซึ่งในระหว่างสอบสวนปรากฏว่าเป็นผู้กระทำความผิดได้ก็ตาม แต่บทกฎหมายดังกล่าวไม่อาจบังคับใช้ได้อีกต่อไป เพราะขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๗ วรรคหนึ่ง เมื่อการจับกระทำมิได้ การควบคุมตัวนายสีย่อมกระทำมิได้ไปด้วย ดังนั้น การควบคุมตัวนายสีจึงเป็นการควบคุมที่มีชอบด้วยกฎหมาย

เมื่อมีการควบคุมหรือคุมขังโดยมิชอบด้วยกฎหมาย บุคคลที่ถูกควบคุม พนักงานอัยการหรือบุคคลอื่นใดเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกควบคุมอาจยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ปล่อยบุคคลนั้นได้ ซึ่งศาลจะต้องดำเนินการไต่สวนโดยด่วน ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๔๐ แห่งรัฐธรรมนูญ และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๙๐ ดังนั้น ข้าพเจ้าจะแนะนำให้นางสร้อยภริยานายสียื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ศาลไต่สวน และสั่งให้พนักงานสอบสวนปล่อยนายสี หรือให้ไปร้องขอพนักงานอัยการยื่นคำร้องต่อศาลก็ได้

ข้อ ๗. คำถาม โจทก์ฟ้องว่าจำเลยกู้เงินโจทก์ไป ๒ ครั้ง ครั้งแรกจำนวน ๕๐,๐๐๐ บาท ครั้งที่สองจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ได้รับเงินไปครบถ้วนแล้ว ปรากฏตามข้อความในสำเนาสัญญากู้สองฉบับที่แนบมาทำยฟ้องมีกำหนดชำระหนี้คืนภายใน ๑ ปี บัดนี้ครบกำหนดตามสัญญาทั้งสองฉบับแล้ว แต่จำเลยไม่ยอมชำระหนี้ ขอให้ศาลบังคับจำเลยชำระหนี้แก่โจทก์ จำเลยให้การว่าในการกู้เงินครั้งแรกจำเลย ได้รับเงินเพียง ๔๕,๐๐๐ บาท เพราะโจทก์คิดดอกเบี้ย ๕,๐๐๐ บาท และหักดอกเบี้ยเอาไว้เลย ส่วนครั้งที่สอง จำเลยกู้เงินเพียง ๕๐,๐๐๐ บาท แต่โจทก์นำหนี้ในสัญญาฉบับแรกมารวมและทำเป็นสัญญาฉบับที่สอง โดยบอกว่าเพื่อความสะดวกและจะทำลายสัญญาฉบับแรก จำเลยจึงไม่ต้องรับผิดชอบตามจำนวนเงินที่โจทก์ฟ้อง

ให้วินิจฉัยว่า จำเลยจะขอสืบพยานบุคคลตามข้อเท็จจริงที่ต่อสู้ไว้ในคำให้การได้หรือไม่

ธงคำตอบ ประเด็นพิพาทในคดีเป็นการฟ้องบังคับตามสัญญากู้เงินเกินห้าสิบบาท จะต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อผู้กู้ จึงเป็นกรณีที่กฎหมายบังคับให้ต้องมีพยานเอกสารมาแสดง และห้ามรับฟังพยานบุคคลที่จะนำสืบเพิ่มเติม ตัดทอน หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในพยานเอกสารตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (ข)

ข้อต่อสู้ของจำเลยตามสัญญาฉบับแรกอ้างว่า จำเลยได้รับเงินไม่ครบเนื่องจากโจทก์หักดอกเบี้ยไว้ เป็นการนำสืบแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความใน

เอกสาร การไม่ได้รับเงินเนื่องจากเหตุดังกล่าวไม่มีผลทำให้สัญญาคู่ไม่สมบูรณ์ แต่อย่างไร และจำนวนดอกเบี้ยที่จำเลยอ้างว่ามีการหักไว้ก็ไม่เกินอัตราร้อยละ สิบห้าต่อปีตามที่กฎหมายกำหนด การสืบพยานบุคคลตามข้อต่อสู้ของจำเลย จึงต้องห้ามตาม มาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (ข) (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๗๗๙/ ๒๔๙๗ และ ๑๔๕๒/๒๕๑๑)

ส่วนข้อต่อสู้ของจำเลยตามสัญญาฉบับที่สอง เป็นการนำสืบถึงที่มา แห่งนี้ตามสัญญา มิใช่การสืบแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในเอกสาร แต่เป็น การนำสืบว่า โจทก์ได้นำหนี้ตามสัญญาฉบับแรกมารวมไว้ในสัญญาฉบับที่ สองแล้ว การที่โจทก์ฟ้องบังคับตามสัญญาทั้งสองฉบับ จึงเป็นการฟ้องชำระ หนี้รายเดียวซ้ำกัน จำเลยสามารถนำสืบพยานบุคคลได้ ไม่ต้องห้ามตามมาตรา ๙๔ วรรคหนึ่ง (ข) (เทียบคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๒๒/๒๕๐๕)

ข้อ ๘. คำถาม เจ้าพนักงานตำรวจจับนายเล็กได้พร้อมเฮโรอีน ของกลางจำนวนหนึ่ง นายเล็กให้การรับสารภาพต่อพนักงานสอบสวนว่า ชื่อ เฮโรอีนของกลางมาจากนายใหญ่ เจ้าพนักงานตำรวจจึงขอหมายจับตัวนายใหญ่ มาดำเนินคดีด้วย นายใหญ่ให้การปฏิเสธ ต่อมาพนักงานอัยการยื่นฟ้องนายเล็ก และนายใหญ่เป็นจำเลยในคดีเดียวกันโดยฟ้องนายเล็กฐานมีเฮโรอีนไว้ใน ครอบครองและฟ้องนายใหญ่ ฐานจำหน่ายเฮโรอีน จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ในชั้นพิจารณาโจทก์นำสืบบันทึกคำให้การรับสารภาพในชั้นสอบสวนของนายเล็ก เป็นพยานหลักฐานต่อศาล

ให้วินิจฉัยว่า ศาลจะรับฟังบันทึกคำให้การของนายเล็กเป็นพยาน หลักฐาน ยันจำเลยทั้งสองได้หรือไม่เพียงใด

ธงคำตอบ คำให้การชั้นสอบสวนของนายเล็ก แม้จะเป็นพยาน บอกล่า และพยานขัดทอด แต่ก็ยังเป็นพยานหลักฐานที่น่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยใน คดีนี้มีความผิดหรือบริสุทธิ์ จึงอ้างเป็นพยานหลักฐานได้ ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ในส่วนที่เป็นคำให้การรับสารภาพนั้น แม้จะเป็นพยานบอกล่า แต่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา

๑๓๔ ก็บัญญัติให้เห็นว่าสามารถรับฟังเป็นพยานหลักฐานในชั้นพิจารณาของศาลได้ และในส่วนที่เป็นคำขัดท่อนายใหญ่ ก็มีได้มีบทบัญญัติใดห้ามมิให้รับฟัง ทั้งกรณีก็มีใช่เป็นการที่โจทก์อ้างตัวนายเล็กมาเบิกความเป็นพยานโจทก์ จึงไม่ต้องห้ามรับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๓๒ และจากข้อเท็จจริง ก็ไม่ปรากฏว่ามีการจงใจ ให้คำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือกระทำโดยมิชอบ ให้นายเล็กให้การเช่นนั้นแต่อย่างใด จึงไม่ต้องห้ามรับฟังตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๖ ศาลจึงรับฟังคำให้การชั้นสอบสวนของนายเล็ก เป็นพยานหลักฐานอันจำเป็นทั้งสองได้

แต่เนื่องจากพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นทั้งพยานบอกเล่าและพยานขัดท่อน ซึ่งมีโอกาสจะผิดพลาดคลาดเคลื่อนจากความจริงได้มาก ศาลจึงต้องรับฟังด้วยความระมัดระวัง โดยลำพังยังไม่มีน้ำหนักให้เชื่อเป็นยุติได้ เว้นแต่จะมีเหตุผลหรือพยานหลักฐานอื่นประกอบ

ข้อ ๙. คำถาม ศาลแพ่งได้มีประกาศให้ทราบทั่วกันว่า พนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินของนายสุญญ รวม ๑๕ รายการ รวมทั้งทรัพย์สินตามรายการที่ ๔ คือ รถยนต์เบนซ์ เอส ๕๐๐ หมายเลขทะเบียน กง ๑๑๑๑ กรุงเทพมหานคร ราคา ๕ ล้านบาท ตกเป็นของแผ่นดิน ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยศาลได้นัดไต่สวนคำร้องในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๗ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา หากผู้ใดเป็นเจ้าของ ผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าวประสงค์จะคัดค้าน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านก่อนศาลมีคำสั่ง นางสาวเกษมศรีซึ่งเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์เบนซ์ตามบัญชีทรัพย์สินรายการที่ ๔ เป็นผู้มีชื่อในรายการจดทะเบียนรถยนต์คันดังกล่าว และเป็นผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ในรถยนต์คันนี้ตลอดมา ประสงค์ที่จะยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาล โดยแสดงเหตุผลต่อศาลว่าตนเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง และทรัพย์สินดังกล่าวไม่ใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ นายสุญญไม่ใช่

เจ้าของรถยนต์ แต่ได้นำรถยนต์คันดังกล่าวไปใช้ประโยชน์โดยนางสาวเกษมศรี ไม่ทราบและไม่เคยอนุญาต

ดังนี้ ให้ท่านร่างคำร้องคัดค้านยื่นต่อศาลแพ่งตามความประสงค์ของนางสาวเกษมศรี (ให้ร่างแต่ใจความในคำร้องคัดค้าน โดยไม่ต้องคำนึงถึงแบบพิมพ์ศาล)

ธงคำตอบ คำร้องคัดค้าน

ข้อ ๑. ตามที่ศาลได้ประกาศนัดได้สวนคำร้องของพนักงานอัยการในกรณีที่ขอให้ศาลมีคำสั่งให้ทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินของนายสุณู รวม ๑๕ รายการ รวมทั้งทรัพย์สินตามรายการที่ ๔ คือรถยนต์เบนซ์ เอส ๕๐๐ เลขทะเบียน กง ๑๑๑๑ กรุงเทพมหานคร ราคา ๕ ล้านบาท ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ ในวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๗ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา หากผู้ใดเป็นเจ้าของ ผู้รับโอน หรือผู้รับประโยชน์ในทรัพย์สินดังกล่าวประสงค์จะคัดค้านให้ยื่นคำร้องขอก่อน ศาลมีคำสั่งตั้งความแจ้งแล้วนั้น

ข้อ ๒. ผู้ร้องคัดค้านขอทราบเรียนต่อศาลว่า ผู้ร้องคัดค้านเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ในรถยนต์เบนซ์ เอส ๕๐๐ หมายเลขทะเบียน กง ๑๑๑๑ กรุงเทพมหานคร ตามบัญชีทรัพย์สินอันดับ ๔ และเป็นผู้มีชื่อในรายการจดทะเบียนรถยนต์คันดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสำเนารายการจดทะเบียนรถยนต์เอกสารท้ายคำร้องคัดค้านหมายเลข ๑ อีกทั้งยังเป็นผู้ครอบครองใช้ประโยชน์ในรถยนต์คันนี้ตลอดมา ผู้ร้องคัดค้านจึงเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริง และรถยนต์คันดังกล่าวไม่ใช่ทรัพย์สิน ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. ๒๕๔๒ นายสุณูมิใช่เจ้าของรถยนต์ แต่ได้นำรถยนต์คันดังกล่าว ไปใช้ประโยชน์โดยผู้ร้องคัดค้านไม่ทราบและไม่เคยอนุญาต

ผู้ร้องคัดค้านจึงขอความกรุณาศาลได้โปรดได้สวนคำร้องคัดค้านของผู้ร้องคัดค้านและมีคำสั่งให้คืนรถยนต์คันดังกล่าวให้ผู้ร้องคัดค้านต่อไป ขอศาลได้โปรดอนุญาต

ควรมีควมแล้วแต่จะโปรด

ข้อ ๑๐. คำถาม นายเอกซึ่งเป็นลูกความของท่านประสงค์จะเช่าบ้านของนายโทซึ่งตั้งอยู่บนที่ดินแปลงหนึ่งที่นายโทเป็นเจ้าของ นายเอกขอให้ท่านร่างสัญญาเช่าเพื่อนำไปให้นายโทพิจารณา ดังนี้ ให้ท่านยกร่างสัญญาเช่าตามแนวตั้งต่อไปนี้ไม่น้อยกว่า ๘ ข้อ

(ก) ให้ใส่ข้อความที่สัญญาเช่าทั่วไปพึงมี

(ข) บรรดาสิทธิและหน้าที่ของผู้เช่าและผู้ให้เช่าที่มีบัญญัติอยู่แล้วในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไม่ต้องนำมาใส่ในร่างสัญญาอีก เว้นแต่เป็นกรณี queเห็นสมควรกำหนดยกเว้นสิทธิและหน้าที่ดังกล่าวไว้ในร่างสัญญา

ธงคำตอบ

สัญญาเช่า

ทำที่

วันที่

สัญญานี้ทำขึ้นระหว่าง นายโท อยู่บ้านเลขที่..... (ต่อไปในสัญญานี้ เรียกว่า “ผู้ให้เช่า”) ฝ่ายหนึ่งกับ นายเอก อยู่บ้านเลขที่..... (ต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้เช่า”) อีกฝ่ายหนึ่ง

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ผู้ให้เช่าตกลงให้ผู้เช่า และผู้เช่าตกลงเช่าจากผู้ให้เช่า บ้านเลขที่..... ถนน..... แขวง..... เขต..... จังหวัด..... พร้อมทั้งดินโฉนดเลขที่..... แขวง..... เขต..... จังหวัด..... ที่บ้านนั้นตั้งอยู่ (บ้านและที่ดินดังกล่าวต่อไปนี้จะเรียกรวมกันว่า “ทรัพย์สินที่เช่า”) เพื่อใช้เป็น.....มีกำหนดระยะเวลา ๓ ปี นับแต่วันที่ที่ลงในสัญญานี้ เป็นต้นไป จนถึงวันที่..... ภายใต้ข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุไว้ ในสัญญานี้

ข้อ ๒. ผู้เช่าตกลงชำระค่าเช่าให้แก่ผู้ให้เช่าเป็นรายเดือน เดือนละ ๑๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งหมื่นบาทถ้วน) โดยจะชำระให้ล่วงหน้าภายในวันที่ ๕ ของแต่ละเดือน

ข้อ ๓. ผู้เช่ามีสิทธิที่จะโอนสิทธิตามสัญญานี้ หรือนำทรัพย์สินที่เช่าไปให้ผู้อื่นเช่าช่วงได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ให้เช่าอีก

ข้อ ๔. ในกรณีที่ผู้ให้เช่าประสงค์ที่จะโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินที่เช่า ผู้ให้เช่าจะต้องแจ้งให้ผู้เช่าทราบล่วงหน้า อย่างน้อย ๓ เดือนและให้สิทธิแก่ผู้เช่าที่จะซื้อทรัพย์สินที่เช่าก่อนผู้อื่น

ข้อ ๕. ผู้ให้เช่าจะเป็นผู้ชำระภาษีบำรุงท้องที่ และภาษีโรงเรือน ที่เรียกเก็บจากทรัพย์สินที่เช่าหรือเนื่องจากการให้เช่าทรัพย์สินที่เช่า

ข้อ ๖. ผู้เช่ามีสิทธิที่จะให้ผู้ให้เช่าต่อสัญญา ออกไปอีกเป็นเวลา ๓ ปี นับแต่ระยะเวลาเช่าตามข้อ ๑ สิ้นสุดลง ตามข้อกำหนดและเงื่อนไขเดิมทุกประการ ยกเว้นค่าเช่าซึ่งผู้เช่าและผู้ให้เช่าจะตกลงกันใหม่โดยจะถือตามอัตราเงินเฟ้อในขณะที่ยังอยู่เป็นสำคัญ ในกรณีที่ผู้เช่าประสงค์ที่จะต่อสัญญา ผู้เช่าจะต้องแจ้งให้ผู้ให้เช่าทราบก่อนระยะเวลาเช่าเดิมสิ้นสุดลงไม่น้อยกว่า ๓ เดือน

ข้อ ๗. การแก้ไขเพิ่มเติมสัญญา ฉบับนี้ต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และลงลายมือชื่อของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย

ข้อ ๘. การบอกกล่าว ใด ๆ ตามสัญญานี้ให้กระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับถึงคู่สัญญาที่เกี่ยวข้อง ณ ตำบลที่อยู่ประจำตัวข้างต้นหรือ ณ ตำบลที่อยู่อื่นใดที่คู่สัญญาฝ่ายหนึ่งอาจแจ้งให้คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งทราบเป็นลายลักษณ์อักษร

สัญญานี้ทำขึ้นเป็นสองฉบับมีข้อความถูกต้องตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยถ่องแท้แล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน

ลงชื่อ.....	ผู้ให้เช่า
ลงชื่อ.....	ผู้เช่า
ลงชื่อ.....	พยาน
ลงชื่อ.....	พยาน